



Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 13-11-2017
Enhed: JURPSYK
Sagsbeh.: DEPACC
Sagsnr.: 1707499
Dok. nr.: 468324

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 16. oktober 2017 stillet følgende spørgsmål nr. 60 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Liselott Blixt (DF).

Spørgsmål nr. 60:

"I ministerens svar på SUU alm. del spørgsmål 1119 oplyses det, at "Det er alment fagligt accepteret, at kronisk træthedssyndrom er en funktionel lidelse". Ministeren bedes i forlængelse heraf oplyse, om der er andre lande, hvor termen "funktionel lidelse" er alment fagligt accepteret, herunder særligt om termen bruges i Norge, Sverige og USA. Ministeren bedes i relation hertil oplyse, om ME-patienter i Norge, Sverige og USA behandles under somatikken eller psykiatrien. "

Svar:

Sundheds- og Ældreministeriet har indhentet bidrag fra Sundhedsstyrelsen til besvarelse af spørgsmålet. Af bidraget fremgår følgende:

"Jf. bidrag til svar på SUU Alm. del Spørgsmål 1119 anser Sundhedsstyrelsen funktionelle lidelser som en samlebetegnelse for lidelser, hvor de ramte har vedholdende fysiske symptomer, der påvirker funktionsevne og livskvalitet. De er ligeledes kendetegnet ved, at der ved klinisk undersøgelse eller supplerende diagnostiske undersøgelser ikke findes oplagte forklaringer på symptomerne, eller at hvis fysiske eller kropslige fund er til stede, så forklarer de ikke symptomernes art eller omfang på en tilfredsstillende måde.

Ligeledes jf. bidrag til svar på SUU Alm. del Spørgsmål 1119 kan Sundhedsstyrelsen oplyse, at ME (Myalgic Encephalomyelitis), som også benævnes ME/CFS (Myalgic Encephalomyelitis/Chronic Fatigue Syndrome) eller kronisk træthedssyndrom er en tilstand, der ofte diagnosticeres på baggrund af tilstedeværelsen af symptomer, som kan være invaliderende for ramte personer. Årsagen til ME/CFS er ikke kendt. Der har gennem mange år været forsket i mulige biomarkører for sygdommen, f.eks. i immunsystemet, men på nuværende tidspunkt er der ikke identificeret en test, som kan anvendes diagnostisk. Diagnosen kronisk træthedssyndrom stilles derfor på baggrund af tilstedeværelsen af symptomer, som ikke forklares ved anden fysisk eller psykisk sygdom. I fraværet af en kendt helbredende behandling vil behandling af mennesker med kronisk træthedssyndrom være rettet mod at hjælpe den ramte med at håndtere symptomerne. Det er vigtigt, at behandleren anerkender symptomerne og forklarer tilstanden så godt som muligt.

Sundhedsstyrelsen kan oplyse, at der bruges en lang række termer og diagnoser internationalt til at beskrive patienter, der har symptomer, der falder ind under samlebetegnelsen funktionelle lidelser. Sundhedsstyrelsen har i forbindelse med bidrag til svar på SUU Alm. del Spørgsmål 443 (Folketingssamling 2016-17) indhentet information fra det

norske helsedirektorat og den svenske socialstyrelse omkring organisering af udredning og behandling af patienter med funktionelle lidelser. Det norske helsedirektorat meddeler, at man ikke har en entydig definition af begrebet, men at blandt andet betegnelserne MU(P)S (medically unexplained (physical) symptoms) og 'sammensatte symptomlidelser' anvendes. I Norge placeres f.eks. følgende tilstande under disse betegnelser "fibromyalgi, Gulf krigssydommen, kronisk utmattelsessyndrom, nakkesleng, enkelte lammelser uden kjent årsak, uavklarte ansikt- og kjevesmerter, samt for eksempel kjemisk eller el-hypersensitivitetssyndrom". Det er Sundhedsstyrelsens opfattelse, at disse betegnelser kan sidestilles med det danske begreb funktionelle lidelser.

I relation til spørgsmålet om ME-patienter i Norge, Sverige og USA behandles under somatikken eller psykiatrien forstår Sundhedsstyrelsen spørgsmålet som omhandlende organiseringen af behandlingen af patienter med ME/CFS. På hjemmesiden for den Nasjonale Kompetansetjeneste for ME/CFS, der ligger på Oslo Universitetssygehus, hvis formål det er at samle viden om ME/CFS og udbrede den i Norge, linkes der til en [liste](#) over de forskellige afdelinger/sygehuse, der udreder for ME/CFS. Der er en række somatiske afdelinger, flere medisinske poliklinikker samt et smertecenter. Endvidere nævnes en højt specialiseret funktion for Syd- og Østnorge på Aker Sygehus. Ifølge Helsedirektoratets nationale [vejledning](#) om behandling og opfølgning af patienter med ME/CFS fremgår det, at patienter med diagnosen ME/CFS fortrinsvis udredes af egen læge. I forhold til den specialiserede behandling er der i Norge oprettet forskellige klinikker og specialiserede teams på hospitalsafdelinger, der primært behandler patienter med ME/CFS. Endvidere er der oprettet nationale udredningspladser for børn med ME/CFS, nationale udredningspladser for voksne og en national kompetancetjeneste for ME/CFS, som nævnt ovenfor. Derudover beskrives i vejledningens kapitel 6, at patienter bliver udredt på distriktpsykiatriske afdelinger for hvorvidt f.eks. depression, angst eller stress og traumer er en reaktion på, har bidraget til eller på nogen måde kan forklare, opretholde eller forværre patientens sygdom og symptomer.

Den svenske socialstyrelse anvender begrebet funktionsnedsættelse, og har i deres svar – indhentet af Sundhedsstyrelsen til bidrag til svar på SUU Alm. del Spørgsmål 443 (Folketingssamling 2016-17) – desuden beskrevet, at det er de individuelle landsting (regionale selvstyrende enheder, der primært varetager sundhedsområdet) der bestemmer specialiseringsniveauet. Endvidere oplyser de, at behandlingen ved de fleste af de adspurgte diagnoser (ME/CFS, fibromyalgi, kroniske bækkesmerter, irriteret tyktarm) foregår i primærsektoren. Der kan ved udtalte tilstande være behov for yderligere specialiseret udredning – evt. i form af samarbejde mellem forskellige specialer. Den svenske socialstyrelse henviser videre til sagkyndige, hvad angår nomenklaturen samt til de enkelte landsting hvad angår organiseringen af behandlinger af patienter med ME/CFS. Sundhedsstyrelsen har grundet den korte tidsfrist ikke søgt yderligere information fra de svenske sagkyndige og de svenske landsting.

Sundhedsstyrelsen har grundet den korte tidsfrist ikke været i kontakt med sundhedsmyndigheder i USA angående brug af nomenklatur og organiseringen af behandling af patienter med ME/CFS."

Jeg henholder mig til ovenstående.

Med venlig hilsen

Ellen Trane Nørby / Anncathrine Carl